

Frank Willems

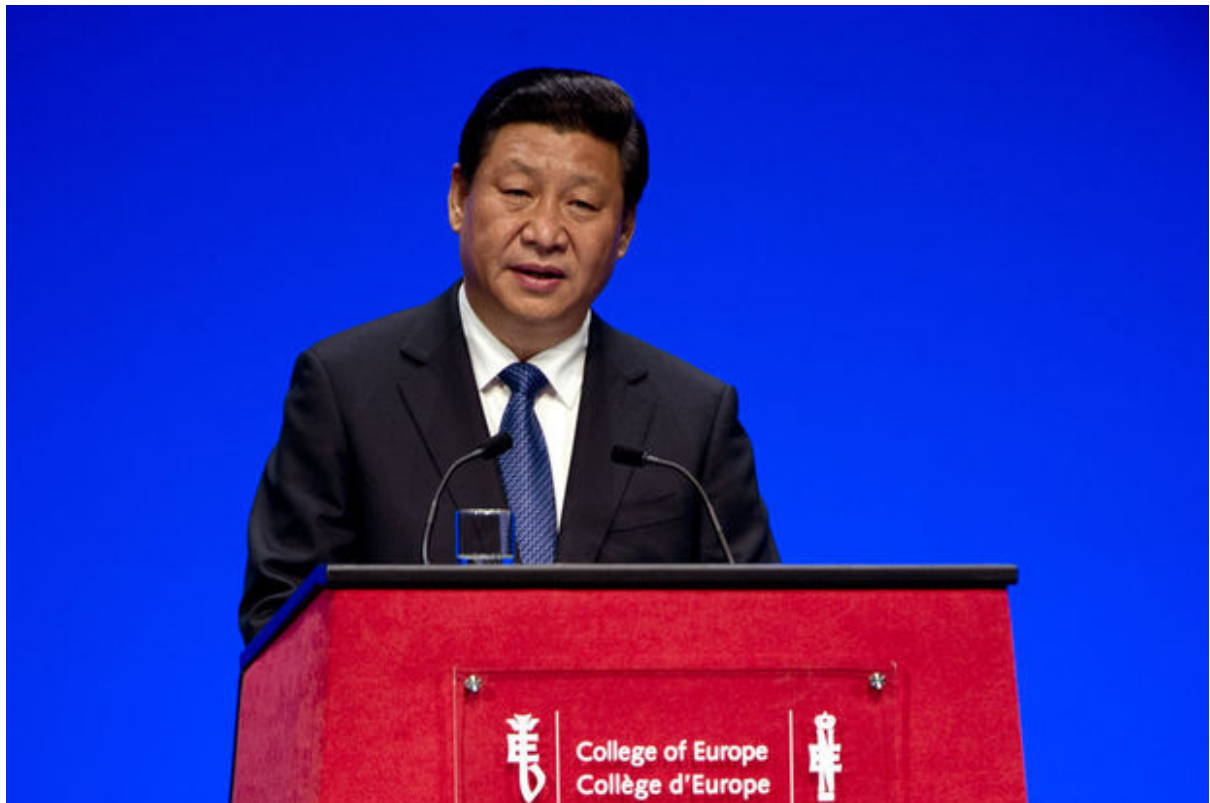
Gewezen voorzitter van de Vereniging België-China en redacteur van chinasquare.be

De Chinese president Xi Jinping reikt Europa de hand. Wil Europa daarop ingaan?

Frank Willems Gewezen voorzitter van de Vereniging België-China en redacteur van chinasquare.be

02/04/2014 om 09:00 - Bijgewerkt om 09:00

Xi Jinping sprak dinsdag voor de studenten en leraars van het Europacollege te Brugge. De koning, de premier, de Vlaamse minister-president en een reeks andere prominenten waren bij de 900 aanwezigen. Xi richtte zich rechtstreeks tot de jongeren: Probeer China beter te begrijpen! Grijp de historische kansen voor samenwerking! Frank Willems, die in het publiek zat, vraagt zich af wat Europa met die oproep doet.

De Chinese president Xi Jinping © Belga

De Chinees-Europese bilaterale relatie is nu al één van de belangrijkste in de wereld, zegt Xi: 559 miljard dollar wederzijdse handel; 5,5 miljoen wederzijdse bezoekers; 270.000

uitwisselingsstudenten. Volgens hem is nog maar een fractie van het potentieel aan samenwerking gerealiseerd. Hij zou graag één biljoen dollar handel zien tegen 2020. "Brugge" betekent brug en Xi hoopt dat het Europacollege zal meebouwen aan een grote Euraziatische brug die het continent van Oost naar West overspant.

Meer begrip voor China

Xi vraagt meer begrip voor de situatie van China. Het land is groot en heeft een complexe geschiedenis. Het heeft de oudste nog levende beschaving. Chinese filosofen discussieerden meer dan 2.000 jaar geleden al over de beste organisatie van de maatschappij, en hun ideeën leven tot vandaag voort in concepten als harmonische maatschappij, patriottisme en zelfvertrouwen. Het Chinese volk heeft veel beproevingen gekend, onder een onbekwame laatste dynastie en vooral door buitenlandse agressie. Het heeft er een drang naar vrede en naar niet-inmenging aan overgehouden. De twintigste eeuw was bewogen. Na de val van de autocratie kende China een parlementaire republiek, desintegratie, een poging tot herstel van het keizerrijk, eenheidsfront, dictatuur, burgeroorlog, fascistische bezetting en ten slotte volksrepubliek. Na 1949 werd het socialisme opgebouwd met ups and downs. Pas sinds de hervormingen van Deng Xiaoping zit het socialisme op zijn China op een stabiele opgaande koers. China is nu de tweede economie in de wereld. Het grootste ontwikkelingsland heeft in enkele decennia een evolutie doorgemaakt waar de Westerse ontwikkelde landen 200 jaar over gedaan hebben. En er blijft nog veel te doen. Qua bnp/capita staat China nog op de 80ste plaats. Volgens criteria van de Wereldbank zijn er nog 200 miljoen armen. 74 miljoen Chinezen leven met het sociaal minimum. Jaarlijks moeten er in de steden 10 miljoen banen bijkomen door de instroom van het platteland. Kan het anders dat de prioriteiten nog bij economische en sociale ontwikkeling blijven liggen? Vandaag zit China opnieuw in een periode van diepgaande hervormingen. De ontwikkeling kan niet langer volgens de oude succesformule verder gaan. Grote veranderingen vergen moed maar die is er en de zaken worden aangepakt. Xi waarschuwt: Buitenlandse recepten kunnen niet gekopieerd worden in de Chinese context. "Mandarijnen smaken zoet wanneer ze in Zuid-China gekweekt worden, maar zijn oneetbaar wanneer men ze op de grond van Noord-China wil telen". Om China te begrijpen moet je met veel aspecten rekening houden.

Samen twee motoren voor de wereldeconomie

Vandaag is de wereld niet langer bipolair zoals tijdens de koude oorlog, maar multipolair. Daar ligt een kans voor China én Europa. Zowel Europa als China staan voor uitdagingen waarbij ze elkaars hulp goed kunnen gebruiken. Xi geeft bij het begin van zijn toespraak het voorbeeld van Volvo. Er is een goede basis om het strategisch partnerschap te verdiepen. China en Europa streven allebei naar vrede en stabiliteit; ze verzetten zich tegen oorlog en dwang tegen andere landen. China en Europa streven allebei naar groei en meer welvaart; door samenwerking kunnen ze twee motoren voor de wereldeconomie worden. Xi hoopt dat de wederzijdse markten open blijven, dat er snel een investeringsverdrag komt en daarna een vrijhandelsakkoord. China en Europa zitten allebei in een proces van hervormingen; dat schept kansen voor dialoog over onderwerpen van micro-economie over leefmilieu en sociale aspecten tot en met urbanisatie. China en Europa kunnen als dragers van grote Westerse en Oosterse beschavingen samen een bijdrage aan de wereld leveren. Xi benadrukte ook nog dat China sinds het begin achter de Europese integratie staat.

In een artikel voor de Belgische media enkele dagen terug schreef Xi : "De wijze zoekt punten van overeenkomst terwijl de onverstandige zich vastklampt aan verschillen".

Xi reikt de hand aan Europa. Wil Europa daarop ingaan?

Wat wil Europa?

De president is met alle eerboden ontvangen, de media hebben positieve aandacht besteed aan zijn bezoek. Toch heeft niet iedereen even veel begrip voor de situatie van China en de strategische kansen tot samenwerking. Radio 1 negeert in het ochtendnieuws compleet Xi's bezoek aan Brugge en de als belangrijke aangekondigde toespraak; in de plaats doet men een warme oproep aan kandidaten om de volgende toespraak van Obama in België in juni bij te wonen. De Standaard besteedt diezelfde dag twee volle bladzijden aan een protestactie van een handvol supporters van de dalai lama in Brussel; een protestactie tegen Obama voor de Cuban Five op dezelfde plaats enkele dagen eerder was geen nieuws. De West-Vlaamse Focus TV brengt een goede reportage over het bezoek van Xi, en sluit die af met een hatelijke historische leugen over één miljoen gedode Tibetanen. De Franstalige cultuurzender brengt in het radionieuws verslag van het galadiner op maandagavond en verbaast zich erover dat de koning de president niet aanspreekt over de mensenrechten in China. Domheid? Blijven ontkennen dat de Chinese bevolking van steeds meer mensenrechten geniet? Neerbuigende houding alsof de Chinezen zelf niet weten wat best voor hen is? Wat wat meer begrip voor China is niet alleen eerlijker, het is ook in ons eigen belang.

Heel concreet was het Xi bij dit bezoek erom te doen de handelsbetrekkingen tussen China en de EU een nieuwe boost te geven: na het afsluiten van een investeringsverdrag wil hij zo snel mogelijk een vrijhandelsverdrag onderhandelen. De Europese zakenwereld ziet dat over het algemeen wel zitten. Getuige het enthousiasme van ondernemers in Brugge. Of de Duitse kmo's en Airbus. De commentaar van de Financial Times is echter ontzuiverend. De wereldwijde onderhandelingen binnen de Wereldhandelsorganisatie - de Doha rondes - zitten vast. De VS zijn bezig China uit alle belangrijke deelonderhandelingen in de wereld te weren en proberen zelf de spelregels voor de 21ste eeuw vast te leggen. China mag niet bij de besprekingen over het Transpacific Partnership. Het vrijhandelsverdrag tussen de VS en de EU zit in de fase van concrete onderhandelingen. Xi Jinping heeft niet de harde troeven van de macht van Obama, en gaat naar huis met de vage belofte dat beide partijen 'bereid zijn te overwegen' een bredere handelsovereenkomst te sluiten 'wanneer de voorwaarden rijp zijn'. De meerderheid van de Europese politici zijn minder enthousiast dan de zakenlieden. Het handelstekort van de EU zit hen dwars, ook al zegt China dat dit niet eeuwig hoeft te duren. Wel heeft het bezoek van Xi enkele handelsconflicten ontmijsd: China gaat geen maatregelen meer nemen tegen invoer van Europees polysilicium (voor zonnecellen) en van Franse wijnen, en de EU dropt een onderzoek tegen invoer van Chinese telecommunicatieapparatuur. De EU zal tegen de zin van de VS de kandidatuur van China steunen om te mogen deelnemen aan de onderhandelingen in Geneve onder leiding van de VS over de vrijmaking van de handel in diensten. Het ziet er naar uit dat de EU vroeg of laat zal moeten kiezen: de VS helpen hun hegemonie handhaven of China helpen op te komen.

Of is er een derde weg? Jonathan Holslag pleit in zijn boek "De kracht van het paradijs" en de voorbije dagen in diverse media voor een diplomatieke en militaire versterking van Europa. Tegen de VS, India en China. Hij zegt het wel naar aanleiding van het bezoek van Xi. Vijand nr1 is duidelijk. De geschiedenis staat vol met voorbeelden tot wat militaire versterking leidt. Het is een optie waarvan de meesten van ons de consequenties niet willen. Ze vloeit voort uit de foute redenering dat wij alles kwijt zijn wat de andere krijgt. Moeten we China als een dreiging zien, waartegen we ons moeten wapenen? In de toespraak van Xi zit niets van een wereldmachtideologie. China is nog altijd een relatief arm land en zal nog geruime tijd van maximale samenwerking met de meer ontwikkelde landen afhangen. Het weet dat het geen ander land en zeker niet de EU zijn wil kan opleggen. Het moet samenwerken volgens een win-win principe en wil dat doen met een Europa dat het op voet van gelijkheid behandelt. Die samenwerking gaat verder dan de economie en bestrijkt volgens Xi best alle aspecten van de menselijke beschaving. Xi spreekt over vrede, bescherming van het leefmilieu en het klimaat, en kruisbestuiving tussen beschavingen. Op een moment dat de Belg - en bij uitbreiding de Europeaan - volgens de opiniepeilingen angst

heeft voor de toekomst, wordt het tijd dat we ernstig nadenken over de uitgestoken hand van een land dat de toekomst vol zelfvertrouwen tegemoet ziet.

Frank Willems is gewezen voorzitter van de Vereniging België-China en redacteur van chinasquare.be. Hij schrijft deze bijdrage uit eigen naam.

- [Schrijf u in op de gratis nieuwsbrief](#)
- [Neem een abonnement op Knack](#)

Mediaclub aanbiedingen

Vlan.be

Immo

[Te koop](#) · [Te huur](#) · [Huis](#) · [Medehuurder](#) · [Nieuwbouw](#) · [Appartement](#) · [Gronden](#) · [Vakantie](#)

